

Kursuseprogrammi vorm

Ainekood IFI6042	Vabavara paketid		
Maht EAP	Kontakt tundide maht: 30	Õppesemester: K	Eksam
Eesmärk:	Luu eeldused vabavaralise tarkvara filosoofia ja ärimudeli mõistmiseks. Luu eeldused erinevate UNIX-laadsete operatsioonisüsteemide kasutajaoskuste ja -harjumuste kujunemiseks. Luu eeldused probleemide lahendamise oskuste kujunemiseks.		
Aine lühikirjeldus: (sh iseseisva töö sisu kirjeldus vastavuses iseseisva töö mahule)	Tarkvaralitsentside ja nende erinevuste tutvustus. Tarkvara „vabaduse“ kaks mõistet. Vaba tarkvara ajalugu ja kujunemine. Unixi-laadsete OPSüsteemide tutvustus ning nende erinevus Windowsi operatsioonisüsteemidest. Linux ja selle erinevad distributsioonid. Töölauaarvutitesse sobivate Linuxi distributsioonide (Fedora, Suse, Mandrake) tutvustus. Linuxi aknaalidurid (KDE, Gnome, IceVM, BlackBox). Töölaua häälestamine. Kontoritarkvara (OpenOffice.org, Koffice). Graafikaprogrammid (GIMP, Dia, qCAD). Internetitarkvara (veebibrauserid, maili- ja uudisgruppide kliendid, failiedastus), grupitöötarkvara (Evolution, Kontakt). Linuxi terminal ja selle lihtsamad käsud, Midnight Commander. Linuxi installeerimine arvutile, süsteemihalduse põhitõed, kasutajatehalduse põhitõed, süsteemi turvalisuse põhitõed, tarkvara uuendamise vajalikkus ja meetodid (rpm, apt, yum, up2date). Kursuse põhirõhk on praktilistel seminaridel, kus omandatakse praktilised oskused tööks Linuxi keskkonnas, kuid iga teema kohta toimub ka lühike sissejuhatav loeng. Lisaks tuleb iseseisva töö käigus koostada operatsioonisüsteemi või mõne rakenduse kohta referaat või installeerimisjuhend või seadistamisjuhend.		
Õpiväljundid:	Üliõpilane omab ülevaadet erinevatest tarkvaralitsentsidest, vabast tarkvarast ning selle ärimudelid. on suuteline iseseisvalt hakkama saada Linuxil baseeruva töölauaarvutiga ning oskab lahendada igapäevases arvuti kasutamises ette tulevaid probleeme		
Hindamismeetodid:	Lõplik hinne kujuneb iseseisva töö ja eksami hinde aritmeetilise keskmisena.		
Õppejõud:	Hillar Põldmaa MSc		
Inglisekeelne nimetus:	GLP Based Desktop Enviroments		
Eeldusaine:	puudub		

Kohustuslik kirjandus:	Kaido Kikkas Pingviiniaabits Jüri Vain Operatsioonisüsteem Linux http://www.ise.ee/cdrom/cd2/linux/ Eestikeelne materjal kasutamise, administreerimise, programmeerimise, ja riistvara kohta http://kuutorvaja.eenet.ee/torv1/ Anto Veldre Tigu lahkamas, ehk ekskursioon UNIXi maailma. http://www.ibs.ee/ibs/net/tigu/
Asenduskirjandus: (üliõpilase poolt läbi töötatava kirjanduse loetelu, mis katab ainekursuse loengulist osa)	Aine on suuremas osas praktiline ning pole 100% omandatav ainult kirjanduse põhjal.
Õppetöös osalemise ja eksamile/arvestusele pääsemise nõuded	Eksamile pääsemiseks tuleb koostada referaat või juhend vastavalt iseseisva töö nõuetele ning teha ettekanne.
Iseseisva töö nõuded	Iseseisva töö käigus tuleb koostada üks järgnevatest: 1. Referaat mõne vabavaralise operatsioonisüsteemi kohta. Sobivad operatsioonisüsteemid oleksid Linux ja BSD-lased või mõni teine vaba operatsioonisüsteem. Referaat peaks sisaldama tema ajalugu, üldist ülevaadet, ülevaadet administreerimise (kuidas ja millega) ning kasutamise kohta. Referaadi pikkus võiks olla 4-10 A4 formaadis lehekülge. 2. Referaat mõne vabavaralise rakenduse kohta. Sobivad kõik vabad (ka Windowsi) programmid. Referaat peaks sisaldama programmi ajalugu, üldist ülevaadet, ülevaadet seadistamise ning kasutamise kohta. Referaadi pikkus võiks olla 4-10 A4 formaadis lehekülge. 3. Installeerimisjuhend mõne distributsiooni või programmi kohta. Juhend peaks olema piisavalt põhjalik, et ka üsna algaja saaks selle järgi vajalikud toimingud tehtud. Programmi installeerimisjuhend stiilis "lasen RPM-ist peale" ei sobi. 4. Seadistamisjuhend mõne vabavaralise rakenduse kohta. Siinjuures pole vahet, kas seda seadistamist tehakse graafiliselt või käsurealt. Oluline on, et ka kõrvalseisja mõistaks, kuidas, mida ja milleks muudetakse. Lisaks tuleb viimastest kontakttundides teha iseseisva töö põhjal ettekanne pikkusega 5-10 minutit mõne oma töös vajaliku programmi kohta. Ettekanne peab sisaldama kõiki olulisi

	momente, nii et kuulajad saaksid aru, mida programm teeb ja mille jaoks ta kasulik on. Ettekanne esitatakse klassi ees kahel eelviimasel kokkusaamisel (aprill-mai). Ettekande materjalid (näiteks slaidiprogramm) tuleb kaasa võtta kas USB mälupealga või peab ta olema kättesaadav internetist.
Eksami hindamiskriteeriumid või arvestuse sooritamiseks vajalik miinimumtase	Lõplik hinne kujuneb iseseisva töö ja arvestuse hinde aritmeetilise keskmisena. 1. kodune töö A – üliõpilane on õigesti aru saanud vaba tarkvara mõistest, töö vastab teemale ja on referaadi või juhendina ammendav. B – üliõpilane on õigesti aru saanud vaba tarkvara mõistest, töö vastab teemale. Referaadi või juhendina on pisipuudused. C – üliõpilane on õigesti aru saanud vaba tarkvara mõistest, töö vastab suuremas osas teemale. Referaadi või juhendina on pisipuudused. D – üliõpilane saab aru vaba tarkvara mõistest, töö vastab suuremas osas teemale. Referaadi või juhendina pisipuudusi. E – üliõpilane saab aru vaba tarkvara mõistest, töö vastab suuremas osas teemale. Referaadi või juhendina puudujääke. 2. eksam A – õigesti on vastatud 91...100% küsimustest B – õigesti on vastatud 81...90% küsimustest C – õigesti on vastatud 71...80% küsimustest D – õigesti on vastatud 61...70% küsimustest E – õigesti on vastatud 51...60% küsimustest
Informatsioon kursuse sisu kohta, kursuse jaotumine teemade kaupa sh kontakttundide ajad	02.02 .11 – Kursuse töö korraldus; Vaba tarkvara üldine tutvustus; Linuxi ajalugu ja kasutusvaldkonnad 09.02 .11 – Paneme arvuti käima. Töö alustamine. töölaua ja menüüde tutvustus, töölaua ja menüüde kohandamine; Kodukataloog ja mis sealt seest leida on; Kaustad ja failid, failide õigustesüsteem 16.02 .11 – Räägime veel natuke *NIX õiguste süsteemist, ühiskasutuses kataloogid ja failid; Süsteemi administreerimine; Programmide installerimine ja eemaldamine; Uuendamine ning selle vajalikkus. Ülevaade haldusliidesest

	23.02.11 – Jätkame programmide installeerimise ja uuendamise teemaga; Käsuri; vaatame veelkorra failisüsteemi ja linuxi modulaarsust – Linuxi kihid; Ketta kasutamine ja partitsioonid; group, gshadow, passwd, shadow failid ja nende olulisus; ntfs failisüsteemi ühendamine 02.03.11 – Interneti kasutamine, erinevad brauserid, suhtlus ja kiirsuhtlusprogrammid, failivahetus, failiedastus. 09. 03.11 – Jätkame internetiga; Vaatame kus on kohalik postkast; Läheme edasi failisüsteemiga Katsume fotoka külge saada 16. 03.11 – Vaatame KDE-EDU pakki kuuluvaid programme; Kanagram, KHangMan, Kiten, KLetres, KWordquiz, Parley, KAlgebra, KBruch, Kig, KmPlot, Kpercentage, Blinken, KGeography, KTouch, Kturtle, Kalkulator, KStars, Marble, Step 23. 03.11 – Vaatame erinevaid kontorirakendusi; OpenOffice.org; Koffice paketti kuuluvad rakendused; Eraldi olevad Abiword, Gnumeric; 30. 03.11 – Iseseisva töö nädal 06.04 .11 – CD/DVD lugemise ja kirjutamise vahend K3B; Amarok, Kaffeine, Xine, Mplayer (ja mencoder); Teised töölaudad: XFCE4 BlackBox/FluxBox 13.04.11 – Jätkame multimedia rakendustega, 20.04.11 – Vindowski programmide jookustamine Linux all - Wine; Teised Linuxid: Knoppix, Ubuntu, Estobuntu, Damn Small Linux (DSL) 27.04.11 – Joonistusprogrammid Gimp ja Inkscape; töölauast video tegemise rakendus Istanbul 04. 05.11 – Iseseisva töö esitlused 11. 05.11 – iseseisva töö esitlused 18. 05.11 – arvestus
--	---

Õppeainet kureeriv üksus:	Informaatika instituut
Kursuseprogrammi koostaja	Hillar Põldmaa
Allkiri:	
Kuupäev:	16.02.2011

Kursuseprogramm registreeritud akadeemilises üksuses

Kuupäev	16.02.2011
Õppeassistendi nimi	Hanna-Liisa Pender
Allkiri	